
AITA SANTI ONAINDIA'K

(ASTELENEAN)

Gaur, Euskal Astearen lenengo egun onetan, Aita Santi Onaindia dogu izlaritzat, eta "Abeletxe" idazle aztu-eziña ta begikoari buruz, izan be. Gitxi aurkitu daitekez Aita Santi lakoak, "Abeletxe"ri buruz jarduteko, ondo bai ondo ezagutu ebazan, bera ta beronen idazlanak.

Orain, baiña, eta niri dagokidan ezkerro Aita Santi'ren aurkezpena egitea, esan dagidan labur-labur, niri entzutera ez zarie etorri-ta, berari buruz zeozer.

Edozelan be, Aita Santi gure karmeldar ospetsuak, ez dau iñoren aldetik aurkezpenik bear, oso ezagutua dalako euskereari dagokiozan alorretan, eta literatura edo elertian batez be. Zillegia bekit, baiña, beragan iru atal bereiztea.

1. Elertiaren saillean, berak egiñikoari gizandi baten ezaugarria dario. Nik, here "euskal Literatura"ren bost aleak irakurri nebazanean, abo-zabalik geratu nintzan. Ain zuzen be, ez dau lan makala egin, ezta ordu gitxi erabilli be idazian bikain au osotzeko. Nire ustez, edozeiñek euskal elertiaren munduan murgildu gura ba'dau, nai-ta-ez aita Santi'ren lan bikain on aztertu bear izango dau.

2. Olerkia'ren saillean egin dauana, arrigarria da benetan, Bera olerkari bikaiña da, eta au egiztatzeko ez da besterik bear, bere zenbatu-eziñeko olerki eder-eder-rak irakurri baiño, arima-barruko sentipen gorenak txastatzeko. Onezaz gaiñera, olerki-bilduma gain-gaiñekoak atondu dauz, baita aalegin etenbakoaz guztitariko olerki-leiaketak atondu be, besteakan olerkigintzarako adorea piztuteko.

Bera izan dogu urte illun luzeetan, olerkaritzaren sua piztuta iraunerazo dauana, zenbatu-eziñeko oztopoak gaindituz.

3. Idazle ugari ta on-ona da. Oso luzea izango litza-kit Aita Santi'k idatzitako liburuen zerrenda emen emotea, eta orretarako astirik ez dagoan ezkerro, aurkezpen oneri amaia emongo dausat esanez, antziñata-sunaren klasiko askoen idazlan bikaiñak euskeratu dauzala, eta oneik irakurtean, here esku trebetik beste munduetan zear garoaz, zelanbait, gure eder-miñari erantzuna emonez.

Zuekin orain, beraz, Aita Santi.

ZUBIRI'TAR IÑAKI'K

ZEARSOLO'TAR MANU (1902-1987)

Jaun andreak:

Euskalzale erakunde onek 25 urte beteten ditula-ta, aste onetako itzaldiz ospatzen dagoan ezkerro, niri eski-ñi dauste lenengo eguneko arazoa. Zertaz gero? Urteetan zear erakunde onetan lan egin dabena buruz, batez be. Merezi dabe, eta orrela egingo. Nik Manu Ziarsolo aitatuko dot, idazle, ipuinlari eta olerkari, iru gaiok sakonetik azalduz.

Nik onan idatzi neban "Bizkaiko Olerkariak" liburuan aren bizitz-zeaztasunak emokeran: "Azken urteotan bizi izan dan lez, itxil-ixillik joan da Aitaren etxera gure Manu Ziarsolo, "Abeletxe". Begoña'n ospatu ziran illetak, here arimearen aide, joandako irailaren 20' an. Era asko daukaguz gizona ezagutzeko, arpegiz, berbaz, alkarregaz bizi izanik, ar-emonak eukiz, eta abar. Nik ezagutu izan dot Manu kartaz, artu-emonez eta iru-lau bider San Mames kaleko here bizi-pisuan alkar-izketak izanaz".

GIZONA

Bilbo'n jaioa zan Manu. Gorputz eta arimaz errime, garai ta sendoa; mentu onekoa, gurasoen antzera. Bilbo'n jaio ta Bilbo'n lan egiñez bizi, beti zintzo ta eroapen aundiko; beronen idatzietatik ikusi daikenez, euskaldun biotz aundiko; agaz naiz onegaz edo-noiz maitekor, izakeraz baikor eta gozo; ez lotsor, ez nagi, lanerako zoli, eskuz naiz lumaz ari nai oni laguntzeko, beti gertu.

Arima aldetik, gurasoak erakutsia zaintzen egundo nekatu etzana; Jainko-zale ta fedetsu, ez etxean, ez kalean, zer-esanik izten ez ebana; adiskideekin zintzo ta zurra, izketari bipilla, au da, benetako bilbotarra; bazituan here akatsak, baiña errez estaltzekoak. Labur esanda, euskaldun jatorra.

Onela jarraituz au be idatzi neban nik "Euskal Literaturan: "Giza-seme langillea, umoretsua eta antzerkiari emona... Itxas-ertzeko aizeari kresalsunda darion legez, umoren onaren piperra be berezkoa dogu: Ipuin eta esaera bizi-bizien gatza barriz egundo be ez jako falta euskaldun erneari. "Abeletxe" ezizen onegaz dogu ezagun gure literaturan".